

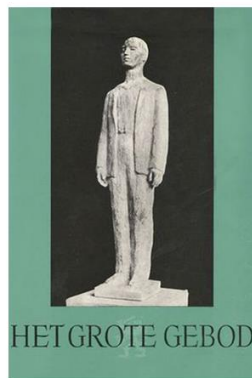
K.P.-Vragenlijst

Anton Vingerhoets uit Veldhoven stuurde Jacques Hermans in 1946 de K.P.-vragenlijst. De lijst is bedoeld als leidraad bij nog te houden interviews. Aan de hand van de interviews en lijsten zou een Gedenkboek worden gemaakt.

Waarschijnlijk niet het Gedenkboek van de P.A.N, maar mogelijk het Gedenkboek "Het grote Gebod".

Het Grote Gebod

Gedenkboek van het verzet in LO en LKP tijdens de Tweede Wereldoorlog. Dit gedenkboek (in twee delen) bevat een grote hoeveelheid informatie over de geschiedenis van de LO (Landelijke Organisatie voor hulp aan onderduikers) en haar gewapende tak LKP (de Landelijke Knokploegen). Dit was tijdens de Tweede Wereldoorlog de grootste verzetsorganisatie in Nederland. De titel van het boek **Het Grote Gebod** verwijst naar de bijbeltekst waarin veel verzetsmensen die zich bij deze organisatie aansloten hun motivatie voor verzet zagen verwoord.

Jacques Hermans heeft zijn antwoorden op vragen in de lijst, getypt. Zodoende is zijn invulling van (een deel van) de vragenlijst bewaard gebleven.

Han Nieman, november 2020

Teruzzenden aan: A. W. VINGER
 Uiterlijk: 15/7'46 Locht 65 Veld
 Telefoon 365 Gire

Amice,

Deze vragenlijst dient niet in de eerste plaats om schriftelijk beantwoord te worden. Zij bedoelt hoofdzakelijk een **handleiding** te geven voor de wijze waarop t.z.t. een interview kan plaats vinden.

Het is n.l. de bedoeling, dat de vragenlijst rustig wordt **doorgelezen** en dat door bijv. **aanstrepen** van onderwerpen, waarover uitvoerige inlichtingen kunnen worden verstrekt, men bij het komende interview een gemakkelijke **handleiding** heeft.

Het **volledig** doorlezen van deze lijst brengt den lezer bovendien vele gebeurtenissen en voorvallen uit zijn illegale praktijken in herinnering, zodat men niet geheel onverwachts voor de nodige vragen op een bijeenkomst wordt gesteld en men bovendien reeds enkele **aantekeningen** kan maken.

Alleen voor hen die — hetzij door mil. dienst in buitenland, hetzij door andere oorzaken — niet in de gelegenheid zijn deze interviews mee te maken, is het inderdaad **wel** de bedoeling volledig stuk voor stuk een antwoord te geven op alle vragen, waarover men iets heeft meegemaakt en als zodanig inlichtingen kan verstrekken.

Het is overigens ook wel de bedoeling, dat door ieder de vragengroep betreffende „**personalia**” en „**algemene vragen**” wordt beantwoord en aan den „**contactman**” wordt overhandigd. Ten opzichte van deze laatste opmerking verdient het **aanbeveling** een opmerking te maken betreffende het **gebruik** van deze gegevens.

De ervaring heeft n.l. geleerd, dat er LO.-ers of KP.-ers zijn, die er bezwaar tegen hebben, dat hun juiste persoonlijke gegevens bekend worden. Dit bezwaar wordt door een ieder onzer onmiddellijk **aangevoeld**, voor zover het n.l. betreft het verstrekken van deze gegevens aan lieden **buiten** onze eigen LO.- en KP.-kringen.

Tegenover de Gedenkboekcommissie, die voor een groot deel is samengesteld uit **eigen** leden onzer organisaties, moet men dit standpunt echter **laten varen**.

Niet alleen in verband met de controle op de **juistheid** van alle verstrekte gegevens, doch ook met het oog op de vreselijke **verwarring**, die vaak ontstaat, wanneer men zich uitsluitend beperkt tot het noemen van schuilnamen, is het naar ons oordeel van absoluut belang, dat men zich **geheel** schikt naar de door de gedenkboekcommissie gestelde richtlijnen.

De gedenkboekcommissie zelf heeft dit argument ook **terdege** **aangevoeld** en heeft dienaangaande dan ook **uitdrukkelijk** besloten, dat niet alleen geen enkele eigen naam van nog in leven zijnde leden onzer organisaties in ons gedenkboek zal worden vermeld, doch dat bovendien al deze inlichtingen absoluut **binnenskamers** zullen blijven en op geen enkele wijze **buiten** het doel van het gedenkboek zullen worden gebruikt.

Al onze medewerkers zijn dienaangaande ook geïnstrueerd. Alvorens de vragenlijst in te vullen, verdient het tenslotte **aanbeveling** de lijst in zijn geheel rustig **door te lezen**.

DE SECRETARIS.

24. Burger,
25. In den vroege ochtend van 10 Mei 1940, werd ik v
vliegtuigmotoren geronk hoorend, zei ik tegen m
"Het is Oorlog" Naar het plat dak aan de achtera
zag ik van hieruit de bommen uit de Duitse mac
op het vliegveld Walschap (Lindhoven). Daarna na
gaand en het radiotoestel aanzettend. De lucht
met zijn waarschuwingen.

Op straat komend, gingen daar de dolste geruchten
een zekere persoon wist te vertellen dat Rotterd
sche handen was. De trucjes van den Hof toen al
vroeg ik of hij soms N.S.B. er was, datgeen tot ee
voordenwisseling leidde. Met als slot mijn belof
ik hem daarvoor wel zou krijgen. (Inmiddels gesc

b.

28. De snelle opmarch der hofen, het gejuich van he
meer goede vaderlanders noemen. Het ~~teek~~ vertrek v
Koningin, bombardement van Rotterdam. Houding van

29.

30. Ja, maar vergat dit eenvoudig.

31. Uit principieel Katholiek oogpunt en de daaruit,
diensttijd in Indie" voortvloeiend gevoel voor m

32. Voor eenieder die mijn standpunt deelde, kon mij
ting dienen. In de Unie. De kath. kerk gaf richti

33. Kath. kerk, en Trouw, Vrij Nederland.

34. Het gezin, Kath. kerk en voor een deel "de Unie"

35. Stimulerend.

36. Ja, het eerste verzet was door de Unie, toen de N
wilde veroveren. Dit leidde tot een schietpartij
hof, de Nederlanders weerden zich met schoppen et
waarachter een Unie plaat hing bij Gucsenhover ( )
werden ingeslagen, ik was er bij maande tot rust.
Na de opheffing van de Unie, wilden wij deze doo
op illegale wijze, kern werd toen gevormd.

37. Na het opheffen der Unie eerst mede helpen de o
bkaandjes door te geven, daarna moreelen steun gev
duiken, omstreeks begin 1943.

38.

39. Werk te verschaffen aan P. Haagen (Tom)

40. April 1943.

41. Ja., tot 9 Juni 1944.

42. Sinds Juni 1944.

43. Een overgroot deel van met tijd en alle vrije ti
niet geheel mijn zaken kunnen behartigen. Met he
een desillusie gekost.

Door Jacques Hermans getypte antwoorden op vragen in de lijst.

ALGEMENE VRAGEN :

(Door alle leden t.m. vraag 23 volledig in te vullen.)

(Invullen met schrijfmachine of blokletters).

PERSONALIA

a. *Legale:*

1. Naam:
2. Voornamen:
3. Geboortedatum en geboorte-plaats:
4. Geslacht: m/v
5. Burgelijke staat:
6. Aantal kinderen:
7. Woonplaats op 10 Mei 1940:
8. Woonplaats thans:
9. Adres:
10. Kerkelijke gezindte:
11. Politieke richting:
12. Genoten onderwijs en algemene ontwikkeling:
13. Behaalde diploma:

14. Militaire opleiding:

15. Beroep vóór 10 Mei 1940:

16. Tegenwoordig beroep:

b. Illegale:

17. Onder welke schuilnaam heb je gewerkt?

18. Waar heb je gewerkt?

19. Waren je schuilnamen gedekt door valse of vervalste papieren?

20. Kan en wil je nog valse bescheiden beschikbaar stellen voor de documentatie?

21. Heb je er wel eens controle op gehad?

22. Hoe liep het af?

23. Adresveranderingen tijdens de bezetting:

van   tot   te
reden:

van   tot   te
reden:

van   tot   te
reden:

INLEIDING:

Van 10 Mei 1940 tot 15 Mei 1940.

24. Was je toen burger?

Burger

25. Vertel dan eens je ervaringen tijdens deze dagen?

In de vroege ochtend van 10 mei 1940 werd ik wakker en het vliegtuigmotoren geronk horend, zei ik tegen mijn vrouw. "Het is oorlog". Naar het plat dak aan de achterzijde lopend zag ik van hieruit de bommen uit de Duitse machines vallen op het vliegveld Welschap in Eindhoven. Daarna naar beneden gaand en het radiotoestel aanzettend. De luchtwachtdienst met zijn waarschuwingen.

Op straat komend gingen daar de dolste geruchten rond. Een zekere persoon wist te vertellen dat Rotterdam al in Duitse handen was. De trucjes van den Mof toen al vermoedend, vroeg ik of hij soms N.S.B-er was, hetgeen tot een heftige woordenwisseling leidde. Met als slot mijn belofte aan hem dat ik hem daarvoor wel zou krijgen. (inmiddels geschied).

26. Of was je militair?

27. Wat heb je meegemaakt in die dagen?

b. Van 15 Mei 1940 tot aanvang verzet.

28. Welke feiten hebben grote indruk op je gemaakt in die tijd?

De snelle opmars van de moffen, het gejuich van hen die zich nu weer goede vaderlanders noemen. Het vertrek van H.M. de Koningin, bombardement van Rotterdam. Houding van officieren.

29. Moest je toen zelf wel eens je positie bepalen ten aanzien van Duitse maatregelen? Bijv. t.o.v. Arier-verklaring (ook voor telefoon en giro), lidmaatschap van een vakvereniging, film, schouwburg, orkesten, tijdschriften, kranten, enz..

Ja, maar vergat dit eenvoudig.

30. Op welke gronden stond je afwijzend t.o.v. het nationaal-socialisme?

Uit principieel katholiek oogpunt en het daaruit en uit mijn dienstitijd in Indië, voortvloeiend gevoel voor mijn Land.

31. Ontving je voorlichting? In gesprek, geschrift, radio, club, enz.

Een ieder die mijn standpunt deelde, kon mij van voorlichting dienen. In de Unie. De katholieke kerk gaf richting.

32. Van wien ging die voorlichting uit, voor zover op dat moment bekend?

Katholieke kerk en Trouw, Vrij Nederland.

33. Had je nog iets aan de banden, waarin je had geleefd? Gezin, kerk, school, catechisatie, politieke organisatie, jeugd-, sport-, ontspannings- of andere verenigingen.

Het gezin, de katholieke kerk en voor een deel "de Unie".

34. Werkte je gezin of ouderlijk huis remmend of stimulerend op je illegaal werk?

Stimulerend.

35. Merkte je wel eens iets van „verzet“ in je omgeving?

36. Hoe dan?

Ja, het eerste verzet was door de Unie, toen de N.S.B. de Straat wild veroveren. Dit leidde tot een schietpartij op Schippershof. De Nederlanders weerden zich met schoppen etc. De ruiten waarachter een Unie plaat hing bij Gussenhoven (oom Gus) werden ingeslagen. Ik was er bij en maande tot rust en afwachten. Na de opheffing van de Unie, wilden wij deze door laten bestaan op illegale wijze. De kern werd toen gevormd.

37. Vanaf welk tijdstip hield je je regelmatig bezig met illegaal werk?

Na het opheffen van de Unie, eerst mee helpen de ontvangen blaadjes door te geven. Daarna morele steun geven bij onderduiken, omstreeks begin 1943.

38. Waarmee begon je?

Werk te verschaffen aan P. Haagen (Tom).

39. Wanneer was dat?

April 1943

40. Kon je steeds je beroep blijven uitoefenen?

Ja, tot 9 juni 1944.

41. Vanaf welk ogenblik heeft het verzetswerk je geheel opgeëist?

Einde juni 1944.

42. Heeft je verzetswerk je veel opofferingen gekost? Geld, tijd, of goederen?

Een overgroot deel van mijn tijd en alle vrije tijd, daardoor niet geheel mijn zaken kunnen behartigen. Het heeft me een desillusie gekost.

VERZETSMOTIEF:

43. Ben je door een bepaalde gebeurtenis ertoe gekomen illegaal werk te gaan doen?

Nee, deze heeft er wel toe bijgedragen.

44. Zo ja, welke gebeurtenis was dit?

Mijn broer liep opzettelijk tegen een Duitse feldwebel op en kreeg van deze enige klappen te incasseren, welke hij met rente teruggaf. Hij werd veroordeeld door het Kriegsgericht te Utrecht tot 8 maanden gevangenisstraf. Ik wist hem in Utrecht op het station mee te tronen en na in Haarlem á raison van fl.300 een P.B. voor hem bemachtigd te hebben, dook hij onder in mei 1943

45. Of begon je om principiële redenen met het illegaal werk?

Ja.

46. Zo ja, welke motieven vormden dan de basis van je verzet?

Dat het beter was alles op te offeren dan passief toe te zien. Dat er een toestand was rechtstreeks in strijd met mijn opvattingen als Katholiek en Nederlander.

ILLEGALE LOOPBAAN:

47. Begon je geheel zelfstandig actie te voeren?

Ja, in het begin wel.

48. Zo, niet. Wie nodigde je uit?

Later, Tom en Johnie, zie beneden.

49. Merkte je iets van een reeds bestaande organisatie?
Welke en waardoor?

In het begin alleen lectuur. Vrij Nederland en Trouw.

50. Hoe en wanneer kwam je hiermee in contact?

Bij de oprichting van de L.O. te Eindhoven werd ik via Max Laurey op de eerste vergadering hiervan uitgenodigd in het R.K. Binnenziekenhuis, augustus 1943.

51. Vertel eens, wat je van de plaatselijke organisatie weet. Aantal mensen, correspondentie-adressen, spreek-adressen, vergaderingen, schuilplaatsen, controle-systeem op uitreiking bonkaarten, verzorging bonkaarten, andere organisaties, enz.

De op bovengenoemde vergadering aanwezigen namen ieder een wijk voor hun rekening. Vergaderplaats eerst R.K. Binnenziekenhuis, later Willemstraat 19. Consistoriekamers enz. Piet en Ad kwamen in voorkomende gevallen ook aanlopen. Paulus zetelde in bij Philips, waarvoor de benodigde legitimaties aanwezig waren, om binnen te komen.

De wijk Strijp was als volgt, in het begin deed ik de vergaderingen af. Later bij de uitbreiding werden deze door Johnie bezocht. Eerst werkte Tom als koerier alles af, later bij de verdere uitbreiding werden alle bescheiden bij mij in fotozakjes afgeleverd en als foto's weer afgehandeld.

Onno, XX en W19 werkte via ons. Door Tom werd dit gehaald en gebracht. Zij hadden daar later de doorgangshuizen voor Strijp. Het controlesysteem bestond uit het tevoren opgeven van het benodigde aantal kaarten en voor wie, door ieder der medewerkers. Bonkaarten werden verkregen via P1.Leid. Later werden via de KP Sander hieraan bonkaarten verstrekt, alsmede via XX uit Zeeland.

Begin 1944 ontstond naast de KP Sander de verzetsgroep de P.A.N. Van de geldelijke steun werden lijsten aangelegd, nog in het bezit van Johnie.

De wijk was als volgt georganiseerd.

Eerst bezocht ik de vergaderingen, Tom werkte het af.

Later kwam Johnie, deze verzorgde een deel van de administratie. Er kwam in elke parochie een katholiek geestelijke bij, totaal vier.

Deze spoorden de daarvoor in aanmerking komenden aan tot onderduiken en gaven ons betrouwbare inlichtingen over nieuwe sollicitanten. Zij gaven gegevens en adressen door met toelichting over betrouwbaarheid. In verband met het meerdere gevaar dat zij liepen, werden deze dan weer door een onzer verder behandeld.

Drie contactmensen in elke parochie, een in het Drents dorp H. Koenraad, ook drie. Zulks in verband met de gemengde bevolking.

Tom en later Peter zorgden voor spoedgevallen en voor het rondbrengen van bonkaarten en geld, aan de contacten.

Allen leverden bescheiden af in mijn zaak, in fotozakjes.

Deze werden dikwijls onder de ogen van moffen uitgegeven en aangenomen. Onno verzorgde later de Joden, dit werd rechtstreeks afgewerkt. Alleen bonkaarten en geld via ons.

Op een vergadering werd de groep Onno, XX en W19 door mij ingeschakeld bij de L. O. Eind 1943. Indien er vergadering in de wijk was werd deze meestal alleen

gehouden door Tom, Peter, Johnie en mij, bij mij.

Het controlesysteem op de uitreiking van bonkaarten bestond uit het opgeven van het benodigde aantal bonkaarten voor diegenen die geen steun ontvingen.

De meeste onderduikers werden weer voorzien van hun gewone D.S. en werkten bij een door ons opgerichte Beurs, bij Philips. Ongeveer 900 zijn zo door ons aan werk enz. geholpen. Deze beurs was opgericht door Tom en Engeltje was de hulp bij Philips. Dick F.C. zorgde voor rechtstreekse afwerking van P.B. en ausweizen.

52. Wie waren je leiders, gedurende de verschillende periodes?

Piet (P. Goede) van oprichting tot november 1943, daarna Ad (A. v.d. Holst) van november tot februari 1944. Daarna Paulus (Dr. J. Custers) tot bevrijding.

53. Waren die al langer bezig?

Nee, niet in L.O-verband.

54. Wie waren je naaste medewerkers?

Tom Frans v Gennip	P.J. Haagen	Koerier, KP Lid en voornaamste werker
Johnie	J. Daamen	Contactman vergaderingen en administrateur, vanaf eind juni 1944 wijkleider.
Gus	Gussenhoven	Contactman voor bezorgen D.K. en andere bescheiden.
Wein	Weinberg	Idem
Ley	L. Welling	Idem, en verzamelen van gegevens N.S.B. enz.
Engeltje	Van Engelen	Contactman voor onze eigen Beurs bij Philips, verzorgde tevens de legitimaties met originele foto's van Philips voor de L.O.
Het Sieraad	Kapelaan de Kroon	Contact en adviseur. H. Theresia parochie
De Bruin	Pater Laurentius	Contact en adviseur. H. Koenraad parochie. Werkte later via W19
Hans	Kapelaan Roothans	Contact en adviseur. H. Trudo parochie. Werkte via Johnie
Niet in de wijk:		
	Dick Boer F.C.	Interstedelijke koerier. Zorgde voor aanvoer rechtstreeks van papieren etc. Werkte de valse P.B. A.35 af. Lid KP Sander.
Sander	Theo Dirks	Medeoprichter en leider KP Sander, Districtscommandant P.A.N de Kempen. Medeoprichter hiervan.
Onderdeel Drents dorp:		

Onno	Onno Rinsema	Contactman Drents dorp, doorgangshuis onderduikers, jodenverzorging, adm. P.A.N.
W19	Eb Wever	Contactman, Rayoncommandant P.A.N., pilotenwerk
Willy	W. Vos	Idem
XX	Walhout senior	Eigen organisatie opgegaan in de L.O. Voornamelijk onderduikers uit Zeeland. K.P. Zeeland verzorgde de bonnen.
XX junior	Walhout junior	Contact met de P.T.T. Hielp mee de amateurzendinstallaties opgeborgen bij de P.T.T. opruimen, voor de L.O.
KP Sander		
Greet	Mw. Kelder	KP koerierster, contact met Sander
Wim	W. Kelder	KP lid
Janus		KP id
Jan Knock	R. Looij	KP lid van de KP Sander en elders in Zeeland en Amsterdam

55. Wie van de je bekende illegale werkers zijn gevallen?

Tom, P.J. Haagen, 19 augustus 1944, volgens overlijdensakte te Vught gefusilleerd.
 Jan Knock, R. Looij, gefusilleerd in de Apololaan, 24 oktober 1944.
 Henk, H. Streefkerk, 15 september 1944 door provocatie doodgeschoten lid P.A.N.

56. Heb je „enquête-formulieren“ voor hen nodig? (voor beschrijving en foto).

Ja.

57. Was je werk alleen plaatselijk? Waar nog meer?

Ja, Later ook omstreken P.A.N.

58. Had je een speciale taak? Welke?

Wijkleider Strijp, medeoprichter KP Sander en adviseur. Medeoprichter en Stafid P.A.N.

59. Werkte je met code? Zo ja, welke?

Ja. A. en opvolgende no: 2.2.3. etc.

60. Was je genegen alle voorkomende werkzaamheden te verrichten?
En heb je dat ook gedaan?

Ja.

61. Welke contacten had je buiten onze organisatie?
En op welk gebied waren deze contacten je van dienst?

Naam	te	schuilnaam	aard.
"	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"

Alle benodigde contacten, ook van belang voor geheel Eindhoven, waren rechtstreeks of zijdelings aan de L.O. verbonden.

62. Had je medewerking van je huisgenoten bij je werk?

Ja, mijn echtgenote trad als gastvrouw op en Tante Mietje deed alle voorkomende werkzaamheden.

63. Hielp de geestelijkheid je bij je werk?

Ja. Uit elke katholieke parochie zat een geestelijke in de L.O.. terwijl ook de predikanten in de Drentse buurt waren ingeschakeld.

64. De kerkeraden en politieke organen?

Zeker wel, door Onno of W19 te beantwoorden.

65. De notabelen, waarvan men „iets verwachten“ mocht?

Geen contact.

66. Had je medewerking van de distributie-bureaux?

Wie waren dat ?

67. Van de bevolkingsbureaux en secretariën, van de arbeidsbureaux?

Liep via Top, prima.

68. Van de politie instanties?

Alleen hulp van W. Raap en Ceelen. Hoofdagenten verder niet. Later H. Aarts, maar die werkte in verband "Pilotenhulp".

69. Van de plaatselijke bureau-houder?

Nee, was hier niet.

70. Van de P.T.T. en de Nederl. Spoorwegen?

Ja, XX junior zorgde daar prima voor.

71. Van de andere overheids- of publieke instanties? Zo nodig met name noemen.

Via stads top.

72. Was er medewerking van de gehele bevolking, of slechts bij enkelingen?

??

73. Kun je die helpers in een hoofdgroep samenvatten? bijv. burgers, arbeiders, boeren, ambtenaren, kerkelijken?

Het grootste deel stond niet afwijzend, slechts een klein deel werkte mee.

74. Hoe zijn je ervaringen met burgers?

Arbeiders, middenstand in hoofdzaak. Katholieken en gereformeerden en andere principieel christelijken. (In mijn wijk als medewerkers uitsluitend kerkelijken).

75. Hoe zijn je ervaringen met arbeiders?

Nee

76. Hoe zijn je ervaringen met boeren?

?

77. Hoe zijn je ervaringen met ambtenaren?

?

78. Hoe zijn je ervaringen met kerkelijken?

Ja.

DE VROUW IN HET ILLEGALE WERK:

79. Heb je veel in je werk te maken gehad met vrouwen?
80. Zijn er personen onder, die je in bijzondere mate hand- en span-
diensten hebben verleend? Bijv. bij huisvesting, verbergen van wa-
pens, sabotage materiaal.
81. Zijn er van hen veel gearresteerd? Waarom?

KOERIERS EN VERBINDINGSWERK:

a. Koerierswerk.

82. Had je voor eigen arbeid, gedurende een zekere periode een
speciale(n) koerier(ster)?
83. Wat vervoerde hij/zij? Valse papieren, correspondentie, wapens,
sabotage materiaal etc.
84. Verplaatste hij/zij zich op een speciale manier of in vermomming?
Per motor, per auto, per fiets etc. In uniform? Welk? Verpleegster-
costuum, in kledij, als bewoner van de streek e.d. (aanvullen).
85. Had hij/zij veel met moeilijkheden te kampen gehad? Controle, ban-
denschaarste, sneeuw, etc.
86. Deed hij/zij naast koeriersdiensten ook nog ander werk?
Spionnagewerk, illegale pers etc.
87. Noteerde je veel? Afspraken, adressen, nummers, tel. no.'s,
namen etc.
88. Had je speciale code's? Zo ja, welke?

b. De Centrale Inlichtingen-Dienst.

89. Behoorde jij tot de kleine 1000 mensen, die met de officiële C.I.D.
in verbinding heeft gestaan? Korte tijd ook „N.V.” genoemd?
(Neem in geval van „neen”, toch even deze vragen door).
90. Stond je persoonlijk in verbinding met een der hoofdkantoren van
de C.I.D. in Den Haag.
91. Hoeveel berichten heb jij aan die instelling kunnen doorgeven?
Waarop hadden deze berichten betrekking? Gestapo, of andere spion-
nen, houding van ambtenaren of anderen gedurende de bezettings-
tijd, militaire objecten en ondernemingen, enz.

c. Telefoon verbindingen.

92. Had je in je woonplaats medewerking van de P.T.T. voor het ver-
krijgen van clandestiene aansluitingen? Hoeveel werden er op deze
wijze aangesloten?
93. Was er een speciaal clandestien telefoonnet in je woonplaats?
94. Heb je wel eens een afluistersysteem gehad van Duitse telefoonge-
sprekken? Zo ja, vertel hier iets van.

KOERIERS EN VERBINDINGSWERK:

a. Koerierswerk.

82. Had je voor eigen arbeid, gedurende een zekere periode een speciale(n) koerier(ster)?

Dick kwam regelmatig voor P.B. en andere bescheiden.
Later Jan van Zeeland, KP, Greet voor KP Sander.

Begin 1944 was Tom bij zijn ouders in de Molenstraat. Hij had een boekentas met bonkaarten en P.B. bij zich. Volgens zijn verhaal later, werd hij door de buurvrouw aangewezen aan een zekere kale N.S.B.-er. Deze volgde hem door de stad en riep twee agenten te hulp. Tom ontsnapte via de stadswerf, alwaar enige malen op hem geschoten werd. Hij begaf zich naar Ad. Deze voorzag hem van een andere overjas, waarna hij naar mij kwam. De tas welke hij verborgen had aan de oever van de Dommel, werd later door Peter opgehaald.

83. Wat vervoerde hij/zij? Valse papieren, correspondentie, wapens, sabotage materiaal etc.

Bonkaarten, geld, P.B en andere bescheiden, wapens, fosfor.

86. Deed hij/zij naast koeriersdiensten ook nog ander werk? Spionnagewerk, illegale pers etc.

Tom en later Peter deden alle voorkomende werk, adressen, bonkaarten, terwijl Tom later KP lid werd en zich bezig hield met pilotenvervoer en krijgsgevangenen.

c. Telefoon verbindingen.

92. Had je in je woonplaats medewerking van de P.T.T. voor het verkrijgen van clandestiene aansluitingen? Hoeveel werden er op deze wijze aangesloten?

XX jun, L. Vos verzorgde voor de P.A.N. de verbindingen, augustus 1944.
Vijf aansluitingen.

93. Was er een speciaal clandestien telefoonnet in je woonplaats?

Steeds op mijn adres.

94. Heb je wel eens een afliustersysteem gehad van Duitse telefoongesprekken? Zo ja, vertel hier iets van.

Nee

DE BONKAART:

95. Indien je wel eens een overval hebt medegemaakt op een distributiebureau, een bonnentransport, een postkantoor etc., wat werd er dan met de gekraakte bonkaarten gedaan?
96. Wat voor kaarten werden er meestal gekraakt? Kun je hierover nog bijzonderheden meedelen?

95. In het begin de bonkaarten van L.O. top Eindhoven. Later in steeds grotere mate van XX en Sander betrokken. Voorzagen toen in de tekorten van de stad.

96. Bonkaarten, P.B., eenmaal zelf een Franse karabijn van een ondergedoken N.S.K.K man.

VOEDSEL- EN NATURA ARCTIE:

97. Heb je ook deelgenomen aan het kraken van „zwarte” boeren ter verkrijging van levensmiddelen of ter bestrijding van de zwarte handel? Vertel eens, wat je op dit gebied hebt meegemaakt.
98. Wat heb je verder nog gedaan, om de nood op het gebied van voedselschaarste te lenigen?

FINANCIELE VERZORGING:

99. Hoe kreeg je de benodigde gelden voor je organisatie? Collecte, N.S.F., L.O., etc.
100. Waar bestonden je onkosten uit? Levensmiddelen, materialen, porti, ondersteuning achterblijvende gezinnen, salarissen, reis- en verblijfkosten.
101. Wanneer je geld te kort kwam, hoe vulde je dat aan?
102. Moest je wel eens geld hebben voor omkoperij? Zo ja, vertel eens waarom.
103. Hield je boeken bij voor K.P.-financiën? Zo ja, op welke manier?

99-102 Niets van aangetrokken.

103. Hield je boeken bij voor K.P.-financiën? Zo ja, op welke manier?

Via Sander en L.O.

OVERVALLEN:

a. Voorbereiding en veiligheidsmaatregelen.

104. Waren de werkzaamheden ter plaatse onder verschillende groepen verdeeld? (communicatie en moeilijkheden daarvan (briefpost). Behuizing (in groepsverband of apart). De geestelijke verzorging. (Verdere bijzonderheden eventueel op bijlage beantwoorden).

Nee

105. Noteerde je veel? Zo ja, wat en hoe?

Gewone berichten en kaart van benzineleiding van vliegveld.

Verder is de volgende tekst getypt:

De onderduiker

In het begin ging het nog wel met de beurs, buiten de stad. Deze kwamen aan bij Hein werden doorgeloodst. Later richtten wij een eigen beurs op, voor onderbrengen bij Philips. Tom was hiervan de promotor en Engeltje het contact bij Philips. In totaal werden hierlangs een 900 mensen bij Philips geplaatst.

Ik bemoeide mij persoonlijk, evenmin als Johnie, veel met onderduikers gezien het feit dat wij hier te bekend waren. Dit werd afgewerkt door de contacten.

Ons standpunt was in het begin eerst laten duiken en dan helpen, later geschiedde de aanmoediging door de geestelijken die ons dan de adressen doorgaven

Gevaarlijke gevallen gingen via L.O. beurs naar de dorpen.

Anderen werden bij Philips geplaatst via eigen beurs.

Via Hein.

Meestal hier geen bemoeienis mee, enkele gevallen moest voor textiel worden gezorgd. Joden, Onno.

En:

N.S.K.K. man geprest, vier maal gedrost, later gefusilleerd te Vught.

Harry Aarts, politierechercheur, was niet zuiver eerst. Later zeer behulpzaam. Reed met auto's, vervoerde KP buit en piloten. Gearresteerd samen met Tom, Verbruggen, Oom Jan enz.

Op onderstaande vragen is geen antwoord bekend:

106. Hield je een dagboek bij?
107. Is dit beschikbaar voor ons werk?
108. Reisde je en op welke manier?
109. Hoe was de hulp van je herbergers?
110. Wat voor schuilplaatsen had je voorjezelf?
111. En voor je materiaal?
112. Zijn er foto's van gemaakt? Zo ja, zijn deze beschikbaar?
113. Wat voor hulp-middelen werd bij je groep voor sabotage gebruikt (spijkers, wapens, P.E. etc)?
114. Hoe waren jullie persoonlijk meestal bewapend?
115. Hoe kwam je aan die wapens en die hulpmiddelen?
116. In welk soort uniform heb je wel eens aan acties deelgenomen en hoe kwam je aan die kleding?

b. Overvallen ten dienste van onderduikers en medewerkers.

117. Aan welke overvallen en acties nam je deel? Vertel veel over de voorbereiding daarvan. Gebruik liefst voor elk onderdeel *een aparte bijlage*.
  1. Distributiekantoren en -transporten.
  2. Bevolkingsregisters en andere burgerlijke administraties.
  3. Gevangenis, politie-bureaux, gevangenen-transporten, overvallen op huizen en ziekenhuizen ter bevrijding van gearresteerden.
  4. Arbeidsbureaux, P.B.H.'s en andere registratie-instanties.
  5. Kampen, goederen, personen, postkantoren, banken, drukkerijen.
  6. Wapens van den vijand.
  7. Diefstal van uniformen, papiervoorraden, formulieren, enz.
118. Zijn er van Duitse of landverraderlijke zijde (landwacht) overvallen in je plaats geweest? Zo ja, wanneer en waarom?
119. Werden er K.P.-ers of hun verzorgers de dupe van?
120. Zijn er velen door valse papieren vrij gekomen, of zijn er veel door gepakt?
121. Heeft het werk in je omgeving gestagneerd door het oppakken van medewerkers, of kon de draad altijd direct weer opgevat worden?
122. Aan welke actie met een moreel doel, zoals bestrijding zwarte handel, corruptie, N.A.D. e.d. nam je deel?
123. Weet je, of dit enig resultaat had? Zoals vermindering ervan, angst tot deelneming enz.

LIQUIDATIE:

124. Hoe stond je ten opzichte van de liquidatie van gevaarlijke personen?
125. Zijn bij jou ter plaatse S.D.-ers, provocateurs, landwachters, N.S.B.-ers, of dergelijk soort individuen vastgezet of geliquideerd? Zo ja, gaarne de namen en op welke manier. Aan welke acties daarvoor nam jezelf deel?
126. Was er een inlichtingendienst of -systeem in je woonplaats?
127. Wat er een inlichtingendienst of -systeem in je ploeg?
128. Nam je door recherche- of waarschuwingswerk aan één van de twee zelf deel?

CROSSING EN PILOTENZORG:

129. Heb je deelgenomen aan het onderbrengen van geallieerde militairen, in het bijzonder vliegtuigbemanning en airborne-troops?
(Beantwoorden op bijlage).
130. Heb je ook aan transport van hen gewerkt, voor dat Zuid-Nederland bevrijd was?
(Beantwoorden op bijlage).

Z.-KAARTEN:

150. Heb je ook deelgenomen aan het kraken van Z.-kaarten? Zo ja, vertel hier eens iets van. Wat waren de resultaten?

2e DISTRIBUTIE-STAMKAART (T.D.):

151. Heb je ook deelgenomen aan het kraken van T.D.'s? Vertel hier eens iets over. Wat waren de resultaten?

SAMENWERKING MET ANDERE ILLEGALE ORGANISATIES:

152. Heb je in K.P.-verband samengewerkt met mensen uit L.O.-kringen. Hoe was de verhouding tussen L.O. en K.P. in jouw kringen?
153. Wat weet je van de L.O. in jouw plaats?
154. Heb je ook contact gehad met andere illegale organisaties? Trouw, Parool, Waarheidsgroep etc., O.D., R.V.V. etc.? Vrije groepen? Welke?
155. Had je ook contact of werkte je samen met buitenlandse organisaties?

* SAMENWERKING MET LEGALE INSTANTIES:

156. Wil je iets vertellen over de samenwerking en hulp aan:
- Distributiekantoren;
  - Bevolkingsbureaux;
  - Arbeidsbureaux;
  - Politie-instanties;
  - P.T.T.
  - Nederlandse Spoorwegen;
  - Plaatselijke bureauhouder en/of andere instanties.
- (Beantwoorden op bijlage).

DE LKP. IN DE BS.:

157. Hoe was de verstandhouding van K.P. en B.S. in je woonplaats? Had de K.P. een werkzaam aandeel in de organisatie en de leiding van de B.S. Was de K.P. de leidende kracht, of hield zij zich afzijdig? Deden in het laatste geval de K.P.-ers individueel mee? Welke resultaten had dit alles?

SEPTEMBER 1944:

158. Wat zijn je ervaringen tijdens de Septemberdagen 1944. Wat heb je op het gebied van sabotage gedaan? b.v. sabotage aan verbindingen, verkeerssabotage etc.

VIJANDELIJKE CONTROLE:

159. Heb je wel eens trein-controle op P.B.'s, wapens, illegale bescheiden medegemaakt? Vertel hier eens iets over.
160. Ben je al eens op straat gecontroleerd op P.B.'s, wapens, illegale bescheiden?
161. Ben je al eens „vastgelopen“?
162. Ben je wel eens gecontroleerd in een auto, terwijl je op weg was voor een actie?

RAZZIA'S:

163. Heb je wel eens een razzia meegemaakt, hetzij in je woonplaats, hetzij elders? Alleen normale, wegens arbeidsinzet, of ook als repressaille op bijzondere voorvallen? Zo ja, wanneer en naar aanleiding van welk voorval en wat was het resultaat voor de Duitsers?
164. Is er iets gedaan aan hulp voor slachtoffers van een razzia? Zijn er ontvluchtingsmethoden toegepast?
165. Is er wel eens een actie tegen razzia's ondernomen?

VERRAAD:

166. Zijn er van Duitse of landverraderlijke zijde overvallen in je plaats geweest? Zo ja, wanneer en waar?
Waren K.P.-ers of hun gastheren daar de dupe van?
167. Heb je persoonlijk wel eens met verraders, provocateurs, etc. te maken gehad? Zo ja, wat heb je van hen ondervonden?
168. Is de K.P. wel eens „opgerold“ geweest in je woonplaats ten gevolge van verraad? Vertel hier iets van.

BEVEILIGING EN CONTRA SPIONNAGE:

169. Was er in je woonplaats een speciaal georganiseerd alarmeringssysteem?
170. Werkte je volgens adressen-systeem of gold het voor de gehele bevolking?
171. Waren er aparte K.P.-ers voor?
172. Werkten er ook officiële ambtenaren aan mede? Van secretarie, arbeidsbureau, politie, C.C.D., departementen.
173. Kreeg je ook wel eens gemeente, onverwachte waarschuwingen van vijandelijke zijde? Duitsers, S.S., S.D., Landwacht, N.S.B.-ers, provocateurs.
174. Hoeveel maal is deze alarmeringsdienst opgetreden?
175. Wat waren de resultaten?

ARRESTATIE:

176. Ben je zelf wel eens gearresteerd geweest? Op welke manier? Was er huiszoeking? Vertel er eens iets over!
177. Door welke instantie? *Vertel eens uitvoerig over:*
  - a. verhoor;
  - b. transport;
  - c. mogelijkheden tot contact met buitenwereld.(Beantwoorden op bijlage).

GEVANGENIS EN CONCENTRATIEKAMP:

178. Waar heb je gevangen gezeten?
179. Ben je nog doorgestuurd naar een concentratiekamp? Welk?
180. Vertel eens iets over je belevenissen in de gevangenis, concentratiekamp, verhoor, mishandeling, bevrijding etc. (zie vraag 177).

DE POLITIEK EN DE ILLEGALITEIT:

181. Welke invloed heeft de illegaliteit uitgeoefend op je principes ten aanzien van de politiek? Vertel hier iets over.
182. Zo je door middel van een politieke partij tot verzet kwam, vertel op welke wijze hiervoor propaganda werd gemaakt.
183. Ontmoette je verzetslieden, die via politieke partijen, waarmee je zelf geen contact had, verzetswerk deden?
184. Kwam de politieke sfeer in jullie verzetsactie sterk tot uitdrukking?
185. Bepaalde je je met contacten, adressen, etc. tot „partijgenoten“?

VOORBEREIDING NA-OORLOGSE TAAK:

186. Wat is je mening over en je ervaring met en je hulp aan de voorbereiding van:
  - a. Stichting 1940-1945.
  - b. Nederlands Volksherstel.
  - c. Bestuursenquête.
  - d. Zuivering op ieder gebied.
  - e. Bestrafing van politieke delinquenten.(Beantwoorden op bijlage).

BEVRIJDING:

187. Welke ervaring heb je bij de bevrijding opgedaan als K.P.-er? Samenwerking B.S., liquidatie K.P.-werk, etc. Vertel hier iets van.

DIVERSEN:

188. Hoe vond je de houding van de bevolking in het algemeen tegenover de moffen en hun handlangers? Omkoopbaar, slap, wel goed, zeer goed, collaborerend. (Aanvullen).
189. Als er piloten in je omgeving zaten, weet je dan ook, op welke manier ze eventueel vertrokken zijn? Bijv. Zwitserland-route?
190. Zijn er gevallen van omkoperij van en door den vijand bekend? Zo ja, welke?
191. Werden bij jou de namen van verzets-organisaties wel eens door lieden ten eigen bate misbruikt?
192. Werden er wel mensen bedrogen, waarvan je wist, dat ze lid van een illegale groep waren?
193. Hoe was je eigen mening en die van je naaste omgeving over:
  - a. Landelijke Knokploegen (L.K.P.);
  - b. Landelijke Organisatie voor hulp aan Onderduikers (L.O.);
  - c. andere verzetsorganisaties;
  - d. het herbergen van ieder soort onderduikers.(Beantwoorden op bijlage).
194. Zou je, als dit nodig was, opnieuw voor dit verzetswerk geven? Zo neen, uit welke beweegredenen?
195. Heb je na de bevrijding nog wel eens iets van de dankbaarheid van de geholpenen gemerkt?
196. Hield je in de bezettingstijd een dagboek bij? Kun je en wil je dit ter beschikking stellen voor de documentatie?
197. Bezit je ook nog propaganda-materiaal of kranten van de Duitsers of N.S.B.-ers?
198. Bewaar je nog andere, de bezettingstijd kenmerkende dingen?
199. Weet je nog mensen, die veel van de K.P. kunnen vertellen, maar dit uit zich zelf niet zullen doen? Hun reden?
200. Reisde je ook, tijdens de bezetting? Hoe?
201. Hoet dacht je persoonlijk over en reageerde je op:
  - a. spitten en weermachtswerken;
  - b. inlevering textiel, koper, radio's etc.(Beantwoorden op bijlage).